

staa i hundrede og nogle og tredive. Vi laa med de samme Papirer, men desuagtet saa det ud, som om vi havde et meget stort Tab. Naar nu Folk høre herom, og det er en mindre Sparekasse, bliver man helt betænkelig, og det skader mange Gange, idet man saa ikke tør komme og sætte sine Penge ind. Denne Kasse, som jeg her har nævnt, er meget solid, men den har lidt meget, baade ved at Renten er sat højere og højere og ved det formentlige Kurstab, vi have haft. Jeg skal derfor ligesom de to foregaaende Talere slutte med at anbefale Forslaget paa det bedste og jeg tror, at det rundt om i Landet vil blive modtaget med stor Glæde.

Indenrigsministeren (Bramsen): Den sidste ærede Taler har ganske Ret, naar han udtaler, at dette Forslag, som ser saa lidt betydningsfuldt ud, er af ikke ringe Vigtighed. Det er vigtigt baade i praktisk og principiel Henseende. Om det nu end er sikkert nok efter de mange Udtalelser, der ere faldne her i Dag, at en Lov af dette Indhold vil blive modtaget med Tilfredsstillelse i vide Kredse af Befolkningen, noget, som jeg ingenlunde vil bestride Rigtigheden af, maa vi paa den anden Side ogsaa være paa det rene med, at de, der ikke sætte sig tilstrækkelig ind i Sagen, og som ikke have haft Lejlighed til at komme til Erkendelse af Aarsagen til, at et saadant Lovforslag fremkommer og eventuelt bliver vedtaget, med ikke ringe Ret ville kunne faa det umiddelbare Indtryk af denne Sags Realitet, at det er en ret stærk Forholdsregel at fastsætte et Maksimum for Sparekasserenten, efter at vi i saa mange Aar have haft Frihed paa dette Omraade, en Frihed, hvorom jeg nok tør sige, at dette høje Ting ikke mindst har sat Pris paa den, og at det er dette høje Ting, der er Aarsag i, at vi have den. Jeg tror derfor, da jeg er sympatetisk stemt over for Lovforslagets Formaal, at vi gøre vel i ved denne Lejlighed at sørge for, at det kommer til at staa ret klart, at der er gode Grunde til at indtage en forandret Holdning over for dette Spørgsmaal — forandret for Folketingets Vedkommende ikke for Regeringens, eftersom det for de Regeringers Vedkommende, der have haft med Sparekasseloven at gøre, altid har staaet som et meget vigtigt Punkt, at Sparekasserenten blev fastsat. Med en eventuel Kritik for Øje tror jeg, at det ikke vil være ganske uvelkomment, ligesom jeg anser det for ret nødvendigt for mig, at jeg gaar lidt tilbage og undersøger, hvor-

ledes den historiske Gang i denne Sag har været og tillige paa enkelte Punkter ud over, hvad den ærede Forslagsstiller har gjort, anfører de ret tvingende Grunde, som kunde foranledige Lovgivningsmagten til at indtage den Stilling til Spørgsmaalet om Rentens Fastsættelse, som der her er bragt i Forslag. Den ærede Forslagsstiller har allerede udtalt, at Tanken om at fastsætte den højeste Rente, som Sparekasserne skulle kunne give, naar de ville opretholde deres Stempelbegunstigelse, er gammel. Han sagde, at den havde været oppe i sin Tid i Sparekassekommissionen og ogsaa været paa Tale i Rigsdagen, og det er ganske rigtigt. Det er endogsaa maaske rettest at udtale, at der har været stillet et ganske bestemt Forslag i Sparekassekommissionen i 1879 af samtlige Medlemmer af Kommissionen, om, at der for Sparekassernes Rente skulde være et fast Maksimum. Kommissionen udtaler i sin Betænkning i 1878 under Hensyn til, at Friheden paa Renteomraadet havde fremkaldt en Tilstand, der indeholdt alvorlig Fare, at en Indskudsrente af over 4 pCt. ikke i Længden kan opretholdes uden ved Hjælp af en mindre solid Forretningsførelse. Kommissionen anser en Forskel af $\frac{3}{4}$ pCt. mellem Indlaans- og Udlaansrenten for nødvendig, dersom Regnskabsførelsen skal kunne holdes i fuld Orden, og Virksomheden foregaa paa betryggende Maade, og naar passende Reservefond skal kunne opsamles inden for en ikke for lang Aarrække. Derfor foreslog 6 af Kommissionens 7 Medlemmer i det Kommissionens Betænkning ledsagende Lovudkasts § 4, at der ikke maatte gives en højere Rente af Interessenternes Tilgodehavende end 4 pCt. Det 7de Medlem (det var M. Levy) fandt, at 4 pCt. var for høj en Rente, og han foreslog som Mindretal en Rente af en Øre daglig af hver 100 Kr., svarende til 3,65 pCt. Han mente nemlig, at Forskellen mellem Indlaans- og Udlaansrenten neppe burde sættes under 1 pCt., for at Sparekasserne skulde kunne afholde Driftsudgifterne og bære det regelmæssige og uundgaaelige Tab, der altid er uadskilleligt forbundet med Sparekassenvirksomhed, idet de maa have en ret betydelig Kassebeholdning, og de ikke ere i Stand til, straks fra det Øjeblik af, da de selv maa betale Rente, at anbringe de indbetalte Pengemidler paa en saadan Maade, at de selv nyde Rente deraf, hvortil kommer, at der desuden skulde blive noget tilovers som Overskud til Reservefonden. Han for sit Vedkommende mente derfor, at man, naar man